

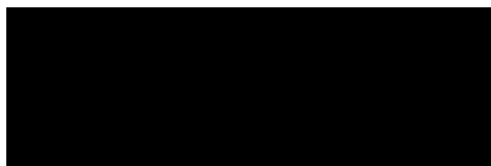
noyb – European Center for Digital Rights
Goldschlagstraße 172/4/3/2
1140 Vienna
Austria

Via E-Mail: avd7.fst@dom.se

Wien, 08.08.2024

Förvaltningsrättens avgörande: FR 6034-24

Klagande:

Representerad under
Artikel 80.1 GDPR av:

noyb – European Center for Digital Rights
Goldschlagstraße 172/4/3/2, 1140 Vienna

Motpart:

Integritetsskyddsmyndigheten
Box 8114
104 20 Stockholm

Saken:

Överklagande av förvaltningsrättens beslut

ÖVERKLAGANDE

1. REPRESENTATION

1. *noyb* – European Center for Digital Rights är en ideell förening som verkar för registrerades fri- och rättigheter med huvudkontor på Goldschlagstraße 172/4/2, 1140 Wien, Österrike, organisationsnummer ZVR: 1354838270 (hädan efter: „*noyb*“) (**Bilaga 1**).
2. *noyb* representerar den klagande under Artikel 80.1 GDPR (**Bilaga 2**).

2. YRKANDE

2.1. Sammanfattning av klagandens inställning

3. Förvaltningsrättens beslut ger IMY rätt att avsluta utredningar av klagomål innan det är klarlagt huruvida ett regelbrott föreligger eller ej. I IMY:s egna ord: ”*IMY har inte [...] gjort någon bedömning [...] om behandlingen uppfyller dataskyddsförordningens bestämmelser*”¹. Enligt praxis, och kommande praxis, från EU-domstolen² behöver en utredning av klagomål göras med vederbörlig omsorg. Detta innebär att dataskyddsmyndigheter enbart har mandat att avgöra **hur** en utredning av klagomål ska genomföras, men att de inte har mandat att avgöra **om** en utredning ska genomföras.³ Praxisen stadgar även att den nationella domstolens roll är att fullständigt granska och bedöma korrektheten av tillsynsmyndighetens agerande i ljuset av GDPR.⁴
4. Om en utredning av klagomål inte resulterar i klarhet huruvida regelbrott föreligger eller ej kan inte utredningen ha ansetts vara gjord med vederbörlig omsorg. Kammarrättens bedömning bör således vara att utredningen inte är fullgod.

2.2. Prövningstillstånd

5. Klaganden yrkar att Kammarrätten ska bevilja prövningstillstånd.

2.3. Yrkande i sakfrågan

6. Klaganden yrkar att Kammarrätten ändrar förvaltningsrättens dom och återförvisar ärendet till Integritetsskyddsmyndigheten (IMY).

3. BAKGRUND OCH SAKOMSTÄNDIGHETER

7. Det överklagade beslutet avser ett beslut⁵ av IMY att avsluta ett klagomålsärende efter att ha skickat ett informationsbrev till den som klagomålet avsåg.

¹ Se bifogat Informationsbrev från IMY (bilaga 3)

² Se C-26/22 and C-64/22 (SCHUFA) stycke 68 och jfr. Generaladvokatens resonemang i C-768/21 stycke 32-42 särskilt

³ Undantaget till detta är om omständigheterna kring ett regelbrott redan är klarlagda, då en utredning i sådana fall är obehövlig, se stycke 24.

⁴ Se GDPR artikel 78 och avgörandet i SCHUFA

⁵ IMY-2024-1183, 2024-03-19 (bilaga 3)

8. Den klagande tog kontakt med region Uppsala efter en personuppgiftsincident. Hen ringde regionens kundtjänst för kollektivtrafik eftersom det var inom kollektivtrafiken som personuppgiftsincidenten skett.
9. Telefonsamtalet med kundtjänsten började med att en robotröst informerade den klagande att samtalet skulle spelas in i "kvalitets och utbildningssyfte". Då detta syfte uppfattades som svagt och det inte fanns möjlighet att begära att samtalet ej spelades in bad den klagande regionen om förtydligande avseende syftet med inspelningen av samtal.
10. Regionen meddelade den klagande att samtalen spelas in för att kunna behandla klagomål från enskilda. När den klagande invände mot detta med hänvisning att hen inte hade ett klagomål och därför inte behövde spelas hänvisade i stället regionen till att inspelningen av samtal var nödvändig med anledning av tillhandahållande av linjetrafik med tåg och buss.
11. Den klagande invände mot denna motivering och menade att det saknades lagstöd för att spela in samtal med hänvisning till regionens skyldigheter att tillhandahålla linjetrafik med tåg och buss. Något gehör mot denna invändning fick den klagande inte.
12. Den klagande riktade därefter ett klagomål till IMY för att förmä regionen att upphöra med inspelningen av samtal, då hen ansåg att det saknades adekvat rättslig grund under artikel 6 i GDPR för att motivera inspelningen av samtal.
13. IMY lade ner klagomålet efter att ha skickat ett informationsbrev till regionen.
14. I informationsbrevet beskriver IMY sitt agerande med anledning av klagomålet på följande sätt: *"IMY har inte tagit ställning till innehållet i klagomålet. Det innebär att IMY inte gjort någon bedömning av om det är [region Uppsala] som är personuppgiftsansvariga för den aktuella personuppgiftsbehandlingen eller om behandlingen uppfyller dataskyddsförordningens bestämmelser."*⁶
15. IMY avslutar informationsbrevet så här: *"IMY kommer inte att vidta någon annan åtgärd med anledning av klagomålet än att skicka detta informationsbrev till er och informera klaganden om det. Observera att denna information inte är något beslut från IMY och att ni inte behöver ge IMY något svar eller återkoppling."*⁷
16. IMY har enligt egen utsago alltså inte utrett klagomålet, utan i stället skickat ett informationsbrev. I samband med utskicket har de även avslutat ärendet.
17. Den klagande har i egenskap av part en lagstadgad⁸ och i svensk rättspraxis⁹ stadfäst klagorätt gentemot beslut från tillsynsmyndigheten att ej inleda tillsyn. En rättighet den klagande utnyttjat.

⁶ Se bifogat Informationsbrev från IMY (bilaga 3)

⁷ Se bifogat Informationsbrev från IMY (bilaga 3)

⁸ GDPR Artikel 78 i ljuset av skäl 143 till GDPR samt EU-stadgan 47

⁹ HFD mål 6193-22 och 3691-22

18. Förvaltningsrätten konstaterade i sitt avgörande att IMY:s skönsmässiga utrymme att hantera klagomål innebär att de har mandat att avsluta klagomålsärenden, där tveksamheter kring efterlevnaden av GDPR framkommit, med informationsbrev.¹⁰
19. Klaganden är av uppfattningen att IMY har en skyldighet att utreda klagomål avseende regelöverträdelser. Åtminstone till den grad att tillsynsmyndigheten kan avgöra huruvida det skett ett regelbrott eller ej.
20. Det är således klagandens uppfattning att förvaltningsrättens beslut inte överensstämmer med gällande rätt.

4. SAKFRAMSTÄLLAN

4.1. Sakframställan

21. Rättsfrågorna som är av betydelse i ärendet är följande: (1) Vad har IMY för skyldighet att utreda klagomål och (2) under vilka förutsättningar kan IMY avsluta ärenden med informationsbrev?

4.1.1. Utredning av klagomål

22. IMY i egenskap av tillsynsmyndighet under GDPR ansvarar för att utreda klagomål från enskilda enligt artikel 57.1(f) i GDPR. Detta ansvar har i praxis från EU-domstolen, mål C-311/18 (Schrems II) och i de förenade målen C-26/22 och C-64/22 (SCHUFA), bedömts innebära en skyldighet för *"Tillsynsmyndigheten [att] med vederbörlig omsorg utreda ett sådant klagomål"* som gjorts enligt artikel 77.1 i förordningen.¹¹
23. Det ärende som är av särskilt intresse i förevarande fall är SCHUFA, som bygger på EU-domstolens argumentation i Schrems II. Målet i fråga rörde bland annat en tolkningsfråga gällande en domstols behörighet att överpröva en tillsynsmyndighets beslut. Domstolen konstaterade att artikel 78.1 i GDPR ska tolkas så, *"att ett beslut som fattats av en tillsynsmyndighet angående ett klagomål omfattas av en fullständig domstolsprövning"*.¹²
24. Generaladvokaten i C-768/21¹³ har i förslag till avgörande utvecklat resonemanget kring tillsynsmyndigheternas skyldighet att utreda klagomål samt deras skyldighet att fatta beslut om korrigerande åtgärder på följande sätt:

"38. [...] EU-domstolen följde den tolkning som jag förespråkade i mitt förslag till avgörande i de SCHUFA-målen, enligt vilken, att klagomålsförfarandet [...] är utformat som en mekanism som är ägnad att på ett effektivt sätt skydda de registrerades rättigheter och intressen."

40. När tillsynsmyndigheten vid prövningen av ett klagomål konstaterar att en personuppgiftsincident har ägt rum uppkommer frågan hur den ska förfara. [...] ett sådant konstaterande [medför] en skyldighet för tillsynsmyndigheten att agera med hänsyn till

¹⁰ Se förvaltningsrättens avgörande sida 8

¹¹ Se punkt 56 i SCHUFA

¹² Se 1) av domstolens avgörande i SCHUFA

¹³ Ärendet avser tillsynsmyndighetens uppgifter under artikel 58.2 och ligger för beslut i närtid.

legalitetsprincipen. Allmänt sett är det fråga om att fastställa vilken eller vilka korrigerande åtgärder som är lämpligast för att komma till rätta med överträdelsen. Jag anser att detta är en rimlig tolkning, eftersom myndigheten enligt artikel 57.1 a i den allmänna dataskyddsförordningen ska "övervaka tillämpningen av förordningen" och "se till att den följs". Det skulle vara oförenligt med detta mandat om tillsynsmyndigheten hade möjlighet att helt enkelt bortse från den fastställda överträdelsen.

41. De utredningsbefogenheter som tillsynsmyndigheten har enligt artikel 58.1 i den allmänna dataskyddsförordningen skulle dessutom inte vara mycket värda om tillsynsmyndigheten var tvungen att begränsa sig till att genomföra en utredning trots att det konstaterats att det skett ett åsidosättande av rätten till personuppgifter. Genomförandet av unionsrätten om skydd av personuppgifter utgör en väsentlig del av begreppet kontrollera i artikel 16.2 FEUF och artikel 8.3 i stadgan. I detta sammanhang bör man inte glömma att tillsynsmyndigheten även agerar i den persons eller enhets intresse vars rättigheter har kränkts. Det ska i detta hänseende påpekas att det i artikel 57.1 f och artikel 77.2 i den allmänna dataskyddsförordningen föreskrivs vissa skyldigheter i förhållande till den som har ingett ett klagomål, nämligen att underrätta "den enskilde om hur arbetet med klagomålet fortskrider och vad resultatet blir".

25. Av generaladvokatens resonemang kan härledas att IMY:s utredningsbefogenhet avser en skyldighet utreda klagomål för att identifiera om det föreligger brott mot GDPR eller inte. Samt att utredning inte fordras om regelbrott redan är klarlagt. Klaganden menar därför IMY:s skyldighet att utreda klagomål från enskilda torde innebära att IMY åtminstone avgör om det finns grund för klagomålet i ärendet eller ej. Dvs. att IMY minst tar ställning i fråga om klagomålet är befogat eller ej, samt att de vidtar åtgärder för att avhjälpa identifierade brister om klagomålet visar sig vara befogat.
26. I förevarande fall har IMY i sitt informationsbrev till Region Uppsala uttryckligt stadgat att de ej tagit ställning till innehållet i klagomålet. Att de ej gjort någon bedömning om vem som är personuppgiftsansvarig eller om behandlingen i fråga är lagenlig eller ej.¹⁴
27. IMY är därmed tydliga att någon utredning över huvud taget inte gjorts. I vart fall ingen utredning som mynnat i en slutsats avseende omständigheterna rörande klagomålet.
28. Förvaltningsrätten har bedömt att IMY har möjlighet att inte utreda klagomål och att avsluta ärenden genom informationsbrev till den personuppgiftsansvarige. Förvaltningsrätten har dock inte förklarat hur IMY kan skicka informationsbrev till den personuppgiftsansvarige om IMY inte vet vem den personuppgiftsansvarige är.
29. Förvaltningsrätten konstaterar även att utrymmet att besluta att ej utreda klagomål inte är "helt obegränsat" samtidigt som domstolen i fråga är av uppfattningen att det varit "osäkert om regionen uppfyllt sina skyldigheter enligt artikel 6" i GDPR. Domstolens slutsats, att det vid osäkerhet kring lagligheten av en behandling är lämpligt att skicka informationsbrev i stället för att utreda lagligheten, är en slutsats som klaganden inte förstår. Det torde vara just när lagligheten av en behandling är oklar som utredning fordras. Annars framstår det som att IMY just har en obegränsad möjlighet att inte utreda klagomål, och i förlängningen försaka sin skyldighet att agera kontrollmyndighet under EU-stadgans Artikel 8. Om det vid oklarhet ej fordras utredning behöver kammarrätten klargöra under vilka förutsättningar som utredning av klagomål faktiskt krävs och när i så fall IMY behöver utreda klagomål.

¹⁴ Se bifogat Informationsbrev från IMY (bilaga 3)

30. Det ska här erinras att den klagande i enlighet med EU rätt och svensk rättspraxis¹⁵ har rätt till effektiva rättsmedel mot IMY:s beslut att inte vidta åtgärder. Denna rättighet upprätthålls inte av förvaltningsrätten när de konstaterar att det ligger inom IMY:s skönsmässiga beslutsspann att avsluta ärenden utan utredning av några sakomständigheter i ett klagomål. Särskilt när den klagande har gjort det sannolikt att det föreligger ett regelbrott.
31. Förvaltningsrätten har som grund för sin bedömning angivit Schrems II samt SCHUFA som tillämpliga avgöranden från EU-domstolen. Domstolens läsning av dessa avgöranden ger inte en tillrättavisande bild av vad som stadgas gällande myndighetens utredningsskyldighet. Domstolen blandar ihop IMY:s skyldighet att utreda klagomål med deras skönsmässiga utrymme att välja korrigerande åtgärd enligt artikel 58.2 GDPR. Se följande citat punkt 57, samt 68-69 från SCHUFA, hänvisade till av förvaltningsrätten:

"57. För att behandla inkomna klagomål tillerkänns varje tillsynsmyndighet enligt artikel 58.1 dataskyddsförordningen betydande utredningsbefogenheter. När en sådan myndighet, efter att ha avslutat sin utredning, konstaterar att bestämmelserna i denna förordning har åsidosatts, är den skyldig att vidta lämpliga åtgärder för att avhjälpa den konstaterade bristen. I artikel 58.2 i nämnda förordning anges de olika korrigerande åtgärder som tillsynsmyndigheten kan vidta i detta sammanhang (se, för ett liknande resonemang, dom av den 16 juli 2020, Facebook Ireland och Schrems, C-311/18, EU:C:2020:559, punkt 111)

68. Det bör emellertid tilläggas att även om tilläggsmyndigheten, såsom anges ovan i punkt 56, är skyldig att behandla ett klagomål med all vederbörlig omsorg, har den, när det gäller de korrigerande åtgärder som räknas upp i artikel 58.2 i dataskyddsförordningen, ett utrymme för skönsmässig bedömning i fråga om valet av lämpliga och nödvändiga åtgärder (se, för ett liknande resonemang, dom av den 16 juli 2020, Facebook Ireland och Schrems, C-311/18, EU:C:2020:559, punkt 112).

69. Även om den nationella domstol som ska pröva en talan enligt artikel 78.1 i dataskyddsförordningen, såsom har konstaterats i punkt 52 ovan, måste ha fullständig behörighet att pröva alla fakta och rättsliga frågor som rör den aktuella tvisten, innebär inte säkerställandet av ett effektivt domstolsskydd att den är behörig att ersätta myndighetens bedömning av valet av lämpliga och nödvändiga korrigerande åtgärder med sin egen bedömning, utan det innebär en skyldighet för nämnda domstol att pröva huruvida tillsynsmyndigheten har iakttagit gränserna för sitt utrymme för skönsmässig bedömning."

32. IMY:s skönsmässiga utrymme har gällande hantering av klagomål är således enligt EU-domstolen begränsat till vilken korrigerande åtgärd som myndigheten kan välja efter en utredning som resulterat i en konstaterad brist. Under förutsättning att valet av åtgärd är lämpligt och nödvändigt för att korrigera den konstaterade bristen. Om någon brist inte konstaterats kan inte val av korrigerande åtgärd av bristen aktualiseras.
33. Någon brist har inte konstaterats av IMY eftersom ingen utredning är gjord. Det kan således inte vara aktuellt att pröva om IMY vidtagit effektiva åtgärder för att avhjälpa bristen. Det som förvaltningsrätten haft att pröva är således om IMY kunnat avslå klagomålet utan att avgöra om klagomålet varit befogat eller ej. Inte om åtgärden att skicka ett informationsbrev varit en tillräcklig åtgärd för att avhjälpa en påstådd eller konstaterad brist.

¹⁵ Se HFD 2023 ref. 54 I och II

34. Vid sin bedömning har förvaltningsrätten hänvisat till svenska förarbeten. GDPR är som bekant en EU-förordning och har således direkt effekt, tolkningen av förordningen kan inte göras teleologiskt med hänvisning till svenska förarbeten, då förordningen inte är underställd svensk lagstiftningskapacitet.¹⁶ Denna typ av tolkning ska i stället underkastas skälen till GDPR. Där framkommer det precis som förvaltningsrätten konstaterat att *"utredning av ett klagomål bör [...] ske i den utsträckning som är lämpligt i det enskilda fallet"*.¹⁷
35. I ljuset av Schrems II och SCHUFA framkommer det tydligt att utredning ska ske, och att det som faller inom myndighetens skönsmässiga bedömningsutrymme är djupet av utredningen i fråga, samt att utredningens djup är föremål för juridisk prövning i domstol. Svenska förarbeten som rättskälla vid tolkningen av en EU-förordning kan på sin höjd jämföras med doktrin, men då regeringen inte är en auktoritet inom dataskydd är doktrinvärdet av deras uttalanden till synes lågt.
36. Då IMY inte tagit ställning till vem som är personuppgiftsansvarig eller om behandlingen är laglig kan det svårligen sägas att utredning är gjord över huvud taget. Vad som framkommer av punkt 56¹⁸ och 57¹⁹ i SCHUFA är att en tillsynsmyndighet behöver utreda ärenden åtminstone utförligt nog för att kunna avgöra om bestämmelserna i GDPR åsidosatts eller ej.²⁰ Det är klagandens uppfattning att detta är vad som avses av EU-domstolen med "vederbörlig omsorg" i relation till utredningsskyldigheten.
37. Det bör även nämnas att klagomål till IMY är den enda ventil, utöver domstolsförfarande, som en enskild person har gentemot en personuppgiftsansvarig som upplevs bryta mot lagen. Domstolen kan dock inte förväntas ha samma expertkunskap som tillsynsmyndigheten. Att ta ärenden till domstol ställer således höga krav på den enskildes kompetens eller resurser att anlita kompetens, samt begränsar möjligheten till faktisk utredning av brister då domstolen inte har samma utredningsmöjligheter som IMY.
38. Av detta följer att IMY måste agera garant för att GDPR efterföljs, genom att faktiskt utreda klagomål, inom ramen för sin uppgift att övervaka och verkställa tillämpningen av GDPR. Då det allvarligt påverkar den enskildes möjligheter till effektiva rättsmedel om omständigheterna kring ett rapporterat brott mot GDPR inte behöver utredas tillräckligt noga för att åtminstone identifiera om det skett ett regelbrott och vem som är ansvarig för detta regelbrott.
39. Sammanfattningsvis kan konstateras att IMY inte i det aktuella fallet uppfyllt sin skyldighet att utreda klagomål med vederbörlig omsorg, och att myndigheten genom denna försummelse även misslyckas att leva upp till sin roll som beskyddare av regelverket de ska övervaka. Att svenska förarbeten förutsåg en annan skyldighet för tillsynsmyndigheten än vad som

¹⁶ "Genom att EU är en autonom rättsordning ska dess rättsregler och begrepp även tolkas autonomt, i en EU-rättslig kontext" – Offentlighetsprinciper, Reichel, s 66.

¹⁷ Förvaltningsrättens dom sida 4 med hänvisning till Skäl 141 till GDPR

¹⁸ "I synnerhet är varje tillsynsmyndighet enligt artikel 57.1 f i dataskyddsförordningen skyldig att inom sitt territorium behandla klagomål som var och en enligt artikel 77.1 i förordningen har rätt att inge när vederbörande anser att en behandling av personuppgifter som rör honom eller henne utgör ett åsidosättande av nämnda förordning, och i den utsträckning det är nödvändigt pröva syftet med behandlingen. Tillsynsmyndigheten ska med vederbörlig omsorg utreda ett sådant klagomål (dom av den 16 juli 2020, Facebook Irland och Schrems, C-311/18, EU:C:2020:559, punkt 109)."

¹⁹ Se punkt 31

²⁰ Se ett vidare resonemang kring detta i Generaladvokatens förslag till avgörande i SCHUFA, särskilt punkt 39-41

framkommer av regelverket och EU-domstolens tolkning av regelverket ändrar inte denna skyldighet.

4.1.2. Val av åtgärd

40. Valet av åtgärd som IMY gjort i förevarande fall är att skicka ett informationsbrev²¹ till den part som klagomålet riktat sig mot. Informationsbrevet innehåller ingen begäran om information från parten i fråga, och kan således inte ses som en utredande åtgärd. Det framgår heller ingenstans i brevet att IMY kommer följa upp ärendet på något sätt. Det som framgår med tydlighet är snarast att brevet i fråga saknar rättsverkningar.
41. Från tidigare interna arbetsdokument²² framgår att IMY:s nyttjande av informationsbrev baseras på en föreställning om god tro och vilja att rätta sig hos den mottagande parten. Det är dock inte möjligt att rätta sig om inget regelbrott identifierats. En jämförelse skulle kunna göras med polismyndigheten vid utredning av brottslighet, en anmälan där både brottet och förövaren identifierats av anmälaren bemöts typiskt sett inte med ett informationsbrev till förövaren om innehållet i brottsbalken.
42. För det som ska erinras är att brott mot GDPR är brott, och IMY:s korrigerande befogenheter till viss del är av straffrättslig karaktär.²³
43. Frågan är då om informationsbrev, vilka inte ingår i katalogen över korrigerande befogenheter kan anses vara ett effektivt sätt att förmå personuppgiftsansvariga som anklagats för regelbrott att faktiskt ändra sig.
44. Någon statistik på ändringsfrekvens efter informationsbrev finns oss veterligen inte. Om informationsbrev har en bevisad effekt trots deras uppenbara avsaknad av faktiska förelägganden eller uppföljning från IMY så torde det åligga IMY att visa att effekten finns. Detta har inte IMY visat, och således måste konstateras att bristen på åtgärder eller föreläggande att ändra beteende med anledning av informationsbrevet även leder till en avsaknad av åtgärder och avsaknad av ändrat beteende hos den utpekade personuppgiftsansvarige.
45. IMY och förvaltningsrätten menar att, om informationsbrev inte har effekt så står det den klagande fritt att klaga igen. Enligt IMY:s tidigare handlägningsrutin skulle en sådan situation möjligen försätta en personuppgiftsansvarig i ond tro gällande deras skyldigheter enligt regelverket. Därmed uppstår en teoretisk skyldighet för myndigheten att utreda upprepade klagomål om en överträdelse. Ett sådant förfarande innebär att det åläggs den enskilde att övervaka och verkställa tillämpningen av GDPR, vilket enligt lagtexten är IMY:s uppgift. Det är oklart för den klagande vart det framgår att denna uppgift kan delegeras till den registrerade.
46. IMY har som stöd för användningen av informationsbrev hänvisat till intern vägledning från den Europeiska Dataskyddsstyrelsen (EDPB). Medlemmarna i EDPB är medlemsstaternas tillsynsmyndigheter, och IMY är således medförfattare till de dokument som produceras av EDPB. EDPB:s roll är att arbeta för en enhetlig tillämpning av GDPR. Riktlinjer kring

²¹ Se bifogat informationsbrev från IMY (bilaga 3)

²² Se KUP-II-Vagval-vid-hantering-av-klagomal-avslut-och-avslut-med-infobrev sida 5 (bilaga 5)

²³ Jfr Generaladvokatens förslag till avgörande i Mål C-768/21 stycke 77.

tillämpningen av artikel 58.1 och 58.2 är ett av de lagstadgade medel som EDPB har för detta enlighetsarbete.

47. Det framstår då som något mystiskt att förvaltningsrätten utan förbehåll hävdar att riktlinjerna inte är bindande vid den författande myndighetens tillämpning av lagstiftningen. Detta står i kontrast med förvaltningsrätten uttalande i Mål nr 13539-23 att vägledningen *"inte [är] rättsligt bindande men kan [...] användas som stöd vid tolkningen av dataskyddsförordningen."*²⁴
48. Riktlinjerna i fråga stadgar i linje med gällande rätt från EU-domstolen är att en utredning som företas av myndigheten ska agera med vederbörlig omsorg och utreda alla klagomål. Som ett tolkningsstöd av GDPR, i ljuset av gällande rätt kan därför inte riktlinjen leda till någon annan slutsats än att IMY behöver utreda klagomål. Att riktlinjen inte är bindande ändrar inte detta faktum eftersom det även framgår av lagtext och rättspraxis.²⁵
49. Frågan om val av åtgärd efter klagomål har belysts av generaladvokaten i dennes förslag till beslut i Mål C-768/21 där han beskriver att klagomålsmekanismen är utformad *"som en mekanism som är ägnad att på ett effektivt sätt skydda de registrerades rättigheter och intressen"*²⁶ samt att *"det är uppenbart att klagomålsförfarandet inte skulle vara till någon nytta om tillsynsmyndigheten kunde förhålla sig passiv inför ett rättsläge som strider mot unionsrätten"*.²⁷
50. Av detta följer att det även torde vara uppenbart att klagomålsförfarandet inte är till någon nytta om tillsynsmyndigheten har möjlighet att förhålla sig passiv inför ett rättsläge som potentiellt sett kan strida mot unionsrätten. Om valet av åtgärd för att avsluta ett ärende inte leder till att rättsläget korrigeras till att vara i överensstämmelse med GDPR, då rättsläget aldrig ens identifierats, kan inte valet av åtgärd anses vara tillräckligt.
51. Slutsatsen av detta resonemang torde vara att ett informationsbrev av det slag som IMY skickat i detta fall aldrig kan vara en tillräcklig åtgärd för att avsluta ett klagomålsärende. Detta utesluter inte att informationsbrev kan vara ett verktyg i en utredning av klagomål, enligt artikel 58.1.
52. Det som åligger IMY att göra är således att först och främst utreda klagomålet i syfte att avgöra huruvida det föreligger brott mot GDPR, enligt GDPR artikel 58.1. Om brott mot GDPR identifierats åligger det IMY att tillämpa en eller flera korrigerande åtgärder enligt GDPR artikel 58.2, för att bringa personuppgiftsbehandling i linje med lagen. Det är genom dessa mekanismer som IMY kan och ska säkerställa att klagomål är en effektiv mekanism för enskilda att få sin rätt till personuppgifter garanterade av myndigheten.

²⁴ FR Mål nr 13539-23

²⁵ Internal EDPB Document 02/2021 on SAs duties in relation to alleged GDPR infringements, bilaga 6, se punkt 38 och 64

²⁶ Se Generaladvokatens förslag till avgörande i Mål C-768/21 stycke 38.

²⁷ Se Generaladvokatens förslag till avgörande i Mål C-768/21 stycke 42.

4.2. Prejudikatfrågor

53. Den klagande uppfattar att frågan om hur EU-rätten kan tolkas verkar vara oklar för domstolen. Därför efterfrågar klaganden vägledning från Kammarrätten gällande vilken vikt som kan tillmätas svenska förarbeten och tillsynstradition vid tolkning av EU-förordningar?

4.2.1. Vikten av svenska förarbeten och tillsynstradition

54. Förvaltningsrätten har hänvisat till svenska förarbeten vid tolkningen av GDPR, vilka i sin tur hänvisar till svensk tillsynstradition för tolkningen av förordningen.²⁸ GDPR är emellertid en EU-förordning och således inte uppkommen genom svenska förarbeten eller svensk rättstradition.

55. Det framgår av Schrems II och SCHUFA att tillsynsmyndigheten har en skyldighet att utreda klagomål med vederbörlig omsorg. Enligt de svenska förarbetena som förvaltningsrätten hänvisar till saknas dock denna skyldighet. I stället för att tolka den svenska synsättet i ljuset av EU-rätten verkar domstolen därmed ha tolkat EU-rätten i ljuset av det svenska synsättet.

56. Klaganden vill i sammanhanget åter notera följande skrivelse från Reichel: *”Genom att EU är en autonom rättsordning ska dess rättsregler och begrepp även tolkas autonomt, i en EU-rättslig kontext”*.²⁹ Principen om EU-rättens autonoma tolkning har fastställts i praxis från EU-domstolen i flertalet avgöranden.³⁰ En konsekvens av denna princip är att svenska förarbeten och tradition inte ska ges utrymme vid tolkning av EU-rätten om detta inte särskilt föreskrivs i EU-rätten.

57. I förevarande fall har det nationella utrymmet stadgats i GDPR artikel 58.6. Där medlemsstaten ges utrymme att expandera tillsynsmyndighetens befogenheter genom lagstiftning. Detta har gjorts genom dataskyddslagens³¹ 6 kapitel.

58. Eftersom det verkar råda oklarheter kring tolkningen av EU-rätten i relation till svenska förarbeten och svensk rättstradition anser klaganden att det är viktigt för framtida rättstillämpning att domstolen klargör vilken vikt som bör tillmätas regeringspropositioner och nationell tillsynstradition vid tolkningen av EU-rätten.

4.3. Sammanfattning

59. IMY har med anledning av rådande rättspraxis från EU-domstolen en absolut skyldighet att utreda klagomål.

60. Utredningen som görs behöver resultera i en slutsats hos myndigheten huruvida den personuppgiftsansvariges agerande faktiskt inneburit ett brott mot regelverket eller ej.

²⁸ Se förvaltningsrättens dom sida 5 med hänvisning till prop. 2017/18:105 s. 164-165 där vikt tillmäts den svenska tillsynstraditionen vid tolkningen av GDPR

²⁹ Se Offentlighetsprinciper s 66.

³⁰ Se bland annat C-327/82 – Ekro stycke 11 och 13 och C-53/81 – D.M. Levin stycke 11

³¹ Lag (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning

61. Efter ett konstaterat regelbrott ska tillsynsmyndigheten vidta en korrigerande åtgärd. Myndighetens skönmässiga utrymme är begränsat till att välja vilken korrigerande åtgärd de vidtar, under förutsättning att den korrigerande åtgärden leder till att regelbrottet avvärs. Det ingår inte i myndighetens skön att inte vidta åtgärd.
62. Ett informationsbrev av det slag som IMY skickat till regionen innebär inte att IMY identifierat om regelbrott skett eller ej, och ett informationsbrev är inte en korrigerande åtgärd.
63. IMY kan således inte anses ha uppfyllt sina skyldigheter att utreda klagomål när de skickar informationsbrev enligt den rådande praxisen hos myndigheten.
64. Förvaltningsrättens avgörande är således felaktigt och ärendet ska återförvisas till myndigheten för vidare handläggning.